

**Záznam zo zasadnutia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
28. januára 2014, 13.00 hod., miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení:

Zdenko Krajčír - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR; Peter Bánaš - Ministerstvo spravodlivosti SR; Radovan Majerský - Ministerstvo financií SR; Jana Badáňová – Slovenská únia podporovaného zamestnávania

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Informácia o priebehu a záveroch dvanásteho zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť zo dňa 18. decembra 2013 a o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR
3. Východiskový materiál za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR
4. Informácia k Národnému programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
5. Informácia o stave prípravy nového stavebného zákona
6. Rôzne
 - Informácia k procesu deinštitucionalizácie v SR
 - Informácia o uplatnení princípov prístupnosti a rovnakého zaobchádzania v pripravovaných operačných programoch
 - Informácia o stave prípravy návrhu zákona o verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím a verejnej ochrane práv dieťaťa
 - Informácia o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
 - Informácia o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o sociálnej práci

1. Otvorenie

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - v úvode privítal všetkých zúčastnených a otvoril zasadnutie Výboru. Vyjadril potešenie, že Vláda Slovenskej republiky dňa 15. januára 2014 uznesením č. 25 schválila návrh Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a informoval, že tejto téme je venovaný štvrtý bod programu rokovania. Poďakoval podpredsedovi Výboru Branislavovi Mamojkovi za spoluprácu pri vedení zasadnutí. Prítomných oboznámil s programom a vyzval ich k doplneniu programu do bodu Rôzne. Bod Rôzne bol doplnený nasledovne:

- zmena nominácie do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
- informácia o národnom projekte - Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí
- informácia o probléme súvisiacom s krátením príspevkov na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny
- informácia o projekte, v rámci ktorého Železnice Slovenskej republiky postupne umiestňujú vo vybraných železničných staniaciach v rámci SR mobilné zdvíhacie plošiny

Následne prítomní program jednohlasne odsúhlasili.

Mária Homolová, tajomníčka Výboru - prítomných oboznámila s odpočtom plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení Výboru. Konštatovala splnenie úloh v stanovených lehotách. Zároveň prítomných oboznámila so **správou Rady pre vysielanie a retransmisiu o výsledkoch kontroly ustanovení zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii** vymedzujúcich povinnosti vysielateľov ohľadne multimodálneho vysielania, konkrétne programov vysielaných s hlasovým komentovaním pre nevidiacich za obdobie január a február 2013 nasledovne: Cieľom kontroly vykonanej Radou pre vysielanie a retransmisiu bolo v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 308/2000 Z.z. overiť, či vysielatelia: - vysielajú programy s hlasovým komentovaním pre nevidiacich a dodržiavajú stanovený podiel vysielania programov s hlasovým komentovaním pre nevidiacich označujú vo vysielaní programy vysielané s hlasovým komentovaním pre nevidiacich.

Do rozsahu kontroly boli zahrnuté 3 televízne stanice Jednotka, TV MARKÍZA a JOJ a to za časové obdobie 1 mesiac. V zmysle vyššie uvedeného boli teda od vysielateľov RTVS, MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o. a MAC TV s.r.o. vyžiadané údaje týkajúce sa multimodálneho vysielania, a to konkrétne: - zoznam programov odvysielaných v mesiaci január 2013, ktoré boli sprevádzané hlasovým komentovaním pre nevidiacich a spôsob označovania týchto programov vo vysielaní.

Výsledky kontroly:

Jednotka (vysielateľ RTVS) - z priloženého zoznamu vyplynulo, že vysielateľ pravdepodobne neodvysielal v danom období programy s hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Rada začala správne konanie, v rámci ktorého sa preukázalo porušenie zákona o vysielaní a retransmisii, za čo bola vysielateľovi uložená sankcia – pokuta vo výške 3.319,- Eur.

TV MARKÍZA (vysielateľ MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o.) - z podkladov vyplynulo, že vysielateľ MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o. vysielala programy s hlasovým komentárom pre nevidiacich, ako také ich aj označuje a v mesiaci január 2013 ich odvysielal v rozsahu podľa zákona.

JOJ (vysielateľ MAC TV s.r.o.) - Spoločnosť MAC TV s.r.o. požadované údaje nezaslala, preto sa Rada rozhodla pre spôsob kontroly formou monitoringu. Vysielateľ bol teda požiadaný podľa ustanovenia o zaslanie súvislých záznamov vysielania programovej služby JOJ, a to programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich (súčasťou záznamu malo byť aj dané komentovanie) odvysielaných v mesiaci február 2013, t.j. v dňoch od 1. februára 2013 do 28. februára 2013. Záznamy však doručené neboli, rovnako ani žiadny list, ktorým by vysielateľ na žiadosť Rady reagoval.

Rada tak kontrolu vysielania programov s hlasovým komentovaním pre nevidiacich nemohla vykonať a preto v súvislosti s nedodaním záznamov začala voči vysielateľovi správne konanie, v rámci ktorého skonštatovala porušenie zákona o vysielaní a retransmisii a vysielateľovi bola uložená sankcia – pokuta vo výške 6.638,- Eur.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím – vyjadril potešenie, že Rada pre vysielanie a retransmisiu, vykonala kontrolu za obdobie január a február 2013. Uvítal by informáciu o tom, čo sa udialo po vykonaní kontroly, pretože podľa informácií, ktorými disponuje, ani jedna z dvoch pokutovaných vysielateľov nevysielala doteraz program tak, ako má a je to už rok od vykonania kontroly. Navrhol, aby tajomníčka Výboru vyžiadala od Rady pre vysielanie a retransmisiu doplnenie informácie.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím - v súvislosti so správou Rady pre vysielanie a retransmisiu položila otázku, či neboli monitorované televízne programy, ktoré by boli sprístupnené pre osoby so sluchovým postihnutím - to znamená, že tlmočenie do posunkovej reči a titulkovanie programov. Vyjadrila potrebu doplniť stanovisko Rady pre vysielanie a retransmisiu aj o túto časť. Následne sa poďakovala ústretovosti RTVS, kde od decembra 2013 začali vysielat' správy v posunkovom jazyku, ktoré sú moderované nepočujúcimi moderátormi, čo sa odzrkadlilo veľmi pozitívnym ohlasom medzi nepočujúcimi.

Marta Gajdošíková, povinne prizývaná zástupkyňa Rozhlasu a televízie Slovenska - pokiaľ sa jedná o vysielanie či už skrytých, alebo otvorených titulkov a špecializovaných programov pre nepočujúcich, za RTVS uviedla, že všetky zákonné náležitosti sa plnia, ba dokonca prekračujú, každý mesiac dostávajú štatistiku o titulkovaných programoch a na Jednotke presahujú titulkované programy 65 %. Zákomom je určených 50%. Na Dvojke sa vysielajú tiež pravidelne 55 – 60 % programov a snaha je, aby ešte sa uvedené percento zvyšovalo. Vďaka pochopeniu vedenia spravodajstva sa vyrábajú špeciálne správy v slovenskom posunkovom jazyku. Nie sú to klasické správy pre nepočujúcich, teda tlmočené do znakovkej reči, ale sú to správy v slovenskom posunkovom jazyku, čo nepočujúci diváci veľmi ocenili. V súčasnosti, keď sa pripravuje vysielanie zo zimných olympijských hier, rokujú o tom, aby aspoň krátke súhrnné spravodajstvo bolo aj takto špecializovane pripravované.

Členovia Výboru ďalej navrhli, aby bolo oslovené aj vedenie televízií RTVS a JOJ so žiadosťou o predloženie správy o stave prípravy a realizácie multimodálneho vysielania pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby so sluchovým postihnutím v súlade so zákonom č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o výsledkoch kontroly ustanovení zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii vymedzujúcich povinnosti vysielateľov ohľadne multimodálneho vysielania, konkrétne programov vysielaných s hlasovým komentovaním pre nevidiacich za obdobie január a február 2013. Výbor požiadal Radu pre vysielanie a retransmisiu o doplnenie správy o plnení ustanovení Zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii vymedzujúcich povinnosti vysielateľov ohľadne multimodálneho vysielania pre osoby so sluchovým postihnutím a o aktuálnom stave plnenia povinnosti multimodálneho vysielania pre osoby so zrakovým a so sluchovým postihnutím po uplatnení správneho konania voči vysielateľom, ktorí si uvedené povinnosti neplnili. Výbor požiadal vedenie televízií RTVS a JOJ o predloženie správy o stave prípravy a realizácie multimodálneho vysielania pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby so sluchovým postihnutím v súlade so zákonom č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 35 zo dňa 28. januára 2014

2. Informácia o priebehu a záveroch dvanásteho zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť zo dňa 18. decembra 2013 a o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR

Peter Klenovský, riaditeľ odboru ľudských práv, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR – prítomných informoval, že:

- Rada vzala na vedomie stanovisko Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím k návrhu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a odporučila vláde SR schváliť tento materiál.

- Rada pokračovala v diskusii o možnostiach skvalitnenia procesu poskytovania dotácií v ľudskoprávnej oblasti, v súvislosti s čím sa Rada uzniesla, že bude vytvorená pracovná skupina pod vedením Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a úlohou tejto pracovnej skupiny bude predložiť rade námety na skvalitnenie procesu poskytovania dotácií.
- Rada vzala na vedomie informáciu o prebiehajúcom procese prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv. Predseda rady rozhodol, že po odstúpení pána Filipa Vagača z funkcie splnomocnenca vlády pre mimovládne neziskové organizácie bude koordinačnej skupine predsedáť externý poradca ministra Lajčáka, Pavol Demeš.
- Rada vzala na vedomie informáciu ministra spravodlivosti SR o stave prípravy ratifikácie dohovoru Rady Európy, o predchádzaní násilia na ženách a domáceho násilia a boja proti nemu, a odporučila, aby Výbor pre rodovú rovnosť pozval ministra spravodlivosti SR na zasadnutie k téme prípravy ratifikácie tohto dohovoru.
- Rada diskutovala o Návrhu na zriadenie iniciatívnej a procesuálnej pracovnej skupiny rady, o používaní procedúry *per rolam*, o otázke paritného zastúpenia členov a členiek rady, o zmenách štatútu rady, o spôsobe hlasovania rady, o periodických správach SR k ľudskoprávnym dokumentom.
- Rada venovala činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „stredisko“), výkonný riaditeľ strediska Marián Mesároš bol požiadaný, aby na najbližšie zasadnutie rady predložil informáciu o konkrétnych krokoch strediska, naplánovaných na najbližšie obdobie. Minister spravodlivosti SR bol poverený, aby pri príprave novely zákona o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva zohľadnil argumenty predložené na zasadnutí rady členkou rady, pani Šarlotou Pufflerovou.
- Rada uznesením schválila vyhlásenie k výsledku volieb predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja.
- Rada vzala na vedomie materiál, návrh na zriadenie Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie a zároveň vzala na vedomie aj návrh dodatku č. 3 k štatútu rady, ktorý na rokovanie predložil minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
- Členovia a členky rady boli vyzvaní na zasielanie návrhov nominácií na neobsadené miesta experta/expertky rady v termíne do 21. januára 2014.
- Informoval o termíne najbližšieho zasadnutia rady, ktoré sa uskutoční dňa 5. februára o 14:30 hod. v Presscentre Úradu vlády SR.
- Ďalej sa venoval procesu prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR (ďalej len „stratégia“).
- Informoval, že 16. januára 2014 sa uskutočnilo zasadnutie Koordinačnej skupiny pre prípravu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR. Rokovanie otvoril aj viedol minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák. Cieľom stretnutia bolo prerokovať otázky týkajúce sa koordinácie procesu prípravy materiálu, takisto otázky obsahu a štruktúry materiálu, ako aj ďalšie pôsobnosti koordinačnej skupiny, vrátane indikovania expertov, ktorí by finalizovali samotný text stratégie z podkladových materiálov jednotlivých rezortov, t.j. z workshopov, ktoré sa uskutočnili. Workshopy budú prebiehať až do mája 2014. Ďalej informoval, že minister Lajčák zdôraznil, že k prijatiu stratégie nás neviaže žiadny medzinárodnoprávny záväzok, takisto táto úloha nevyplýva ani z členstva v žiadnej medzinárodnej organizácii. Ide o dobrovoľnú úlohu, ktorú rezort zahraničných vecí prevzal z úloh, ktoré prijala ešte predchádzajúca vláda. Informoval, že minister Lajčák uviedol, že doterajšie rozhovory, a celý proces prípravy stratégie poukazujú na dve skutočnosti a to na veľkú polaritu a nejednoznačnosť vo vnímaní ľudských práv na Slovensku. Minister zdôraznil predovšetkým dôležitosť výchovy a vzdelávania v oblasti ľudských práv. Stratégia nie je materiálom legislatívnej povahy, stratégia má byť otvorený, stručný, jasný, výstižný a prehľadný dokument. Obsahovo má stratégia definovať rámce a priority budúceho zlepšenia ochrany ľudských práv na Slovensku a nemala by formulovať konkrétne opatrenia. Pokiaľ ide o úlohu rezortu zahraničných vecí, celý proces bude koordinovať Pavol Demeš, bývalý minister medzinárodných vzťahov, ktorý je rešpektovanou osobnosťou pre vládny,

aj pre mimovládny sektor. Ďalej uviedol, že jednotlivé rezorty pri organizovaní workshopov a finalizácii čiastkových podkladov, z ktorých sa bude samotná stratégia skladať, sú zodpovedné za svoju vecnú oblasť. Informoval, že v poslednom období sa diskutuje o riadiacom výbore a o redakčnom tíme. Vzhľadom na stanovený termín predloženia stratégie na rokovanie vlády, t.j. do konca júna 2014 bola zo strany členov, alebo samotnej koordinačnej skupiny vyslovená silná potreba zreformovania týchto dvoch inštitútov riadiaceho výboru a redakčného tímu. Novovytvorený riadiaci výbor by nemal byť zložený z viac ako siedmich ľudí. Členmi riadiaceho výboru budú z titulu svojej funkcie Pavol Demeš ako predseda koordinačnej skupiny, bude tam zástupca sekretariátu rady a dvaja členovia redakčného tímu a to z dôvodu prepojenia riadiaceho výboru a redakčného tímu. Ostatní traja členovia zo siedmich budú menovaní zo zostávajúcich členov koordinačnej skupiny. Redakčný tím bude päť členný. Členstvo v redakčnom tíme nie je podmienené členstvom v koordinačnej skupine. Členstvo v redakčnom tíme bude honorované a malo by byť podmienené kritériami odbornosti a praktických skúseností jednotlivých členov, predovšetkým s ohľadom na oblasť ľudských práv.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o priebehu a záveroch dvanásteho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť zo dňa 18. decembra 2013 a o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike.

3. Východiskový materiál za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – uviedla, že Východiskový materiál za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR nadväzuje na to, čo hovoril pán riaditeľ Klenovský vo svojej druhej časti vystúpenia. Odborná pracovná skupina pre prípravu a finalizáciu časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR týkajúcej sa práv osôb so zdravotným postihnutím bola zriadená za účelom spracovania Východiskového materiálu za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím. Členovia pracovnej skupiny veľmi starostlivo a pozorne formulovali úlohy a priority za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú obsiahnuté v dokumente; stretli sa niekoľkokrát, naposledy to bolo 20. januára 2014.

Záver: Výbor schválil Východiskový materiál za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, ktorý vypracovala pracovná skupina pre prípravu a finalizáciu časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR týkajúcej sa práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 36 zo dňa 28. januára 2014

4. Informácia k Národnému programu životného rozvoja, životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - uviedla, že materiál bol schválený uznesením vlády č. 25 dňa 15. januára 2014 a informovala o zmenách, ktoré nastali v dvoch úlohách dokumentu. Jedna zmena sa týka úlohy zavedenia mechanizmu systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktoré vystupujú ako partneri vlády a iných organizácií pri tvorbe relevantných politík. V pôvodnom návrhu bol ako zodpovedný gestor uvádzaný Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Na zasadnutiach poradných orgánov vlády SR - Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť,

ako aj Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie bola vznesená zo strany Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti pripomienka, aby gestorom úlohy nebol Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ale Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Tejto pripomienke bolo vyhovené a tak v Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020 sa ako zodpovedný gestor tejto úlohy uvádza Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ako spoluzodpovedný gestor, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Spolupracujúce subjekty zostali nezmenené. Druhá zmena, ktorá nastala na rokovaní vlády SR sa týka úlohy zabezpečenia prevencie, identifikácie a odstraňovania bariér pre osoby so zdravotným postihnutím brániacich k prístupnosti k informáciám, informačným systémom a službám, vrátane komunikácie s verejnou správou a službami poskytovanými verejnosti, ktorú v rámci medzirezortného pripomienkového konania precizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR. S takýmto precizovaním nesúhlasilo Ministerstvo financií SR a na rokovaní vlády SR bolo pripomienke rezortu financií vyhovené.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - skonštatoval, že sa jedná o otvorený materiál a pri rokovaní bolo potrebné nájsť veľa kompromisov. Ďalej uviedol, že i v Dohovore o právach osôb so zdravotným postihnutím sa uvádza, že niektoré záležitosti, ktoré nie sú okamžite uplatniteľné práva treba realizovať s ohľadom na ekonomické možnosti štátu. Uviedol, že najväčším problémom je nerešpektovanie toho, čo je už u nás uzákonené. Spomenul zákon o informačných systémoch verejnej správy a špeciálne Výnos ministerstva financií o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, ktorý je v procese novelizácie. Ocenil, že výnos považuje za veľmi dobrý materiál, ktorý je určite nad priemerom európskej úrovne. Vyjadril presvedčenie, že sa podarí práve v teraz pripravovaných operačných programoch presadiť nielen prístupnosť stavebného prostredia, územia a pod., ale aj prístupnosť informácií s veľmi prísnou kontrolou. Ďalej vyzval členov Výboru, aby sa pri prijímaní uznesenia dohodli, čo bude ďalej s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020, pretože sú v ňom obsiahnuté terminované úlohy a bolo by vhodné dohodnúť harmonogram priebežného prerokovávaného plnenia aktuálnych opatrení.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - odporučil, aby na rokovaní výboru boli pravidelne prerokovávané plnenia časovo aktuálnych opatrení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2016. Zároveň sa poďakoval všetkým, ktorí sa podieľali na príprave materiálu a vyslovil presvedčenie, že jeho realizácia pomôže osobám so zdravotným postihnutím zlepšiť kvalitu ich života.

Mária Orgonášová – zástupkyňa Únie miest Slovenska – upozornila na obsah relácie, ktorá odznela v deň zasadnutia v Slovenskom rozhlase, kedy v rámci vysielania odznela informácia, týkajúca sa nespokojnosti rodičov detí so zdravotným postihnutím ohľadne skutočnosti, že vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím je v rukách riaditeľov príslušných škôl a rodičia sa veľmi často stretávajú s negatívnymi odpoveďami, na základe ktorých deti nie sú zaradované do bežných škôl a odôvodňované je to tým, že školy nie sú na takúto formu vzdelávania pripravené. Skonštatovala, že táto informácia je všetkým známa. Zaskočila ju ale reakcia hovorkyne Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorá sa vyjadrila nasledovne: „My sme viazaní Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý uznáva právo tých osôb na vzdelanie bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí.

Nemožno preto hovoriť o porušovaní práva dieťaťa na vzdelanie a rovnako nie je potrebné špecificky upravovať túto oblasť v školskom zákone.“ Pani Orgonášová zdôraznila, že toto vyjadrenie je v priamom protirečení, ako s Národným programom programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2016, tak aj s pripravovanou Celoštátnou stratégiou ochrany a podpory ľudských práv v SR a aj s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím. Vyjadrila presvedčenie, že informácia poskytnutá hovorkyňou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR odznela veľmi nepripravene, a bolo by dobré na túto skutočnosť upozorniť.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - v nadväznosti na príspevok pani Orgonášovej prítomných informoval, že pán generálny riaditeľ Krajčír z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR je ospravedlnený z dnešného rokovania Výboru a na zasadnutí nie je prítomný žiaden iný nominovaný zástupca rezortu školstva. Následne navrhol, aby na najbližšom zasadnutí Výboru zástupca Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR podal informáciu k prednesenému problému.

Záver: Výbor si vyžiadal informáciu z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo veci uskutočnených krokoch rezortom školstva, v záujme zlepšenia podmienok pre inkluzívne vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu k Národnému programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a uložil, aby na zasadnutiach Výboru boli pravidelne prerokovávané plnenia časovo aktuálnych opatrení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 37 zo dňa 28. januára 2014

5. Informácia o stave prípravy nového stavebného zákona

Viera Rajprichová, riaditeľka odboru štátnej stavebnej správy, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - prítomných informovala, že v zastúpení garanta stavebného zákona Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR poskytne aktuálnu informáciu o stave prípravy nového stavebného zákona. Uviedla, že Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR pripravuje už od septembra 2011 úplne nový stavebný zákon. Tento návrh prešiel už vnútrorezortným pripomienkovým konaním a v období jún až september 2013 bol predložený na širokoverejnú diskusiu. V záujme dosiahnutia širokého konsenzu, aj politického, bol zároveň návrh zákona predložený všetkým poslaneckým klubom v Národnej rade SR na pripomienkovanie. Všetky uplatnené pripomienky a návrhy k tomuto zákonu boli vyhodnotené, boli zapracované a v priebehu decembra 2013 bol takto upravený návrh znovu prezentovaný a diskutovaný vo všetkých poslaneckých kluboch Národnej rady SR. Na základe záverov týchto diskusií z Národnej rady SR požiadal minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR premiéra SR o preloženie termínu predloženia návrhu stavebného zákona do vlády na september 2014. V rámci širokej verejnej diskusie boli uplatnené aj pripomienky a návrhy týkajúce sa zabezpečenia bezbariérového užívania stavieb, resp. také, ktoré v zmysle čl. 9, ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím prístup k fyzickému prostrediu. Vyjadrila poďakovanie všetkým, ktorí poslali svoje návrhy a pripomienky k návrhu zákona, predovšetkým sekcii sociálnej a rodinnej politiky

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Národnej rade občanov so zdravotným postihnutím v SR, Organizácii muskulárnych dystrofií a Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Informovala, že z doručených pripomienok, aj keď bolo 95% úplne identických, bolo akceptovaných a zapracovaných viac ako 50%. Všetky opatrenia v tejto oblasti smerujú do dvoch častí zákona: Prvou časťou zákona je zabezpečenie bezbariérového využitia územia v územnom plánovaní, v priebehu územného plánovania; a druhou je zabezpečenie stavebno - technického riešenia stavieb tak, aby boli bezbariérové. Súčasťou zákona budú aj úplne nové vyhlášky a vykonávacie predpisy k zákonu, v ktorých bude táto problematika úplne spodrobnejšia. Ide o dve vyhlášky: Prvou z nich je Vyhláška o všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie, funkčné využívanie územia a o požiadavkách na bezbariérové využívanie územia. Vo vyhláške budú stanovené všeobecné územno-technické požiadavky pre zabezpečenie bezbariérového využívania územia, ale aj pozemkov, vo vzťahu na obstarávanie územných plánov obcí a územných plánov zón. Tieto požiadavky sa budú vzťahovať na plochy dopravnej infraštruktúry, plochy verejných priestorov, obytné územia, na územia občianskej vybavenosti, na územia rekreácie, ale aj na výrobné územia, zmiešané výrobné územia, na ktorých je zriadená buď chránená dielňa, alebo chránené pracovisko. Všetky požiadavky budú stanovené tak, aby bolo zabezpečené využívanie územia aj s osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálnym postihnutím, ale tiež aj osobami pokročilého veku, tehotnými ženami, osobami sprevádzajúcimi dieťa, buď to v kočíku, alebo dieťa do troch rokov. Druhou z tých vyhlášok je Vyhláška, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o osobitných technických požiadavkách na bezbariérové užívanie stavieb z hľadiska ich stavebno-technického usporiadania a vybavenia. Vyhláška bude vychádzať už aj z podmienok, ktoré upravuje súčasná Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 532 z roku 2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Vyhlášky budú koncipované všeobecne, pretože stavieb je veľa rôznych druhov, ale budú sa vzťahovať na všetky stavby, ako aj na zmeny týchto stavieb, čiže na všetko, čo sa bude novo povoľovať, alebo uskutočňovať. Tieto vyhlášky ale nebudú riešiť už potom všeobecnú problematiku bezbariérovosti pre už teraz riadne skolaudované existujúce stavby, ktoré sú zvyčajne v gescii iných rezortov, napr. Ministerstva hospodárstva SR (ubytovacie a stravovacie zariadenia); Ministerstva zdravotníctva SR; Ministerstva kultúry SR (divadlá, galérie, múzeá). Informovala, že pripomienky, ktoré dostali v rámci diskusie smerovali aj do týchto oblastí, ale nie je možné vstupovať do vlastníctva stavieb, ktoré patria iným rezortom a upravovať ich týmto všeobecným predpisom. V súčasnosti sú návrhy vyhlášok už rozpracované čiastočne a ich dopracovanie bude bezprostredne nadväzovať na nový stavebný zákon po predložení do medzirezortného pripomienkového konania, ktoré predpokladá, že by sa malo uskutočniť v priebehu februára 2014.

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - ponúkla za sekciu sociálnej rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR spoluprácu pri príprave vyhlášok, ktoré boli na zasadnutí predstavené. Vyzdvihla veľmi dobrú spoluprácu za predchádzajúce obdobie s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a zdôraznila, že pokiaľ bude z rezortu dopravy záujem, radi by v spolupráci pokračovali.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - informoval, že Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska ponúkla Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja možnosť spolupracovať s odborníkmi, ktorí sa venujú dlhodobu

problematike debarierizácie prostredia z hľadiska občanov so zrakovým postihnutím pri príprave vyhlášok. Má pocit, že zo strany rezortu dopravy nie je o takúto spoluprácu záujem. Uvítal by, keby v rámci pripomienkového konania po zaslaní zásadných pripomienok boli zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím pozvaní rezortom dopravy k diskusií, aby mohli dospieť k spoločnému riešeniu, pretože ohľadne zásadných pripomienok, ktoré doposiaľ zaslali ich nikto nekontaktoval.

Viera Rajprichová, riaditeľka odboru štátnej stavebnej správy, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR – objasnila, že pri príprave tak široko rozsiahleho zákona museli postupovať spôsobom, že vytvorili určité pracovné skupiny: jedna bola pre územné plánovanie a druhá pracovná skupina bola pre stavebný poriadok. Tieto pracovné skupiny boli zložené z odborníkov či zo samospráv, alebo z odborníkov z odborných komôr, podnikateľov, zamestnávateľov, zástupcov nižších zložiek štátnej stavebnej správy; rokovali aj so špeciálnymi stavebnými úradmi. Takto zostavené skupiny mali 52 zástupcov. Vo veľmi širokom rozsahu ľudí má každý iný názor a takto sa veľmi ťažko tvorí zákon. Doručených pripomienok bolo približne 1300, vrátane legislatívno - technických pripomienok, ale vecných bolo okolo 700. Pripomienky boli doručené od vyše 100 subjektov. Nebolo možné, aby v priebehu dvoch – troch mesiacov zorganizovali 100 stretnutí so subjektami ohľadne zaslaných pripomienok. Každý subjekt mal názor, že jeho pripomienky sú tie najzávažnejšie.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - vyjadril sa k poznámke týkajúcej sa územného plánovania, kedy v prípade územného plánovania sa bude brať do ohľadu prístupnosť miesta, kde sú chránené dielne a pracoviská. Položil otázku, čo bude v prípade, ak tam chránené miesto vznikne následne. Takúto podmienku považuje za neakceptovateľnú, aby sa predikovalo, že toto je budova a miesto, kde je chránené pracovisko, a toto je miesto, kde také nie je a už nikdy vôbec v budúcnosti nebude. Uviedol, že aj rezort práce sa snaží o integrované zamestnávanie, to znamená pokiaľ je to možné, opúšťať od chránených dielní, aby ktokoľvek, kto má nejaký zdravotný problém, mohol kdekoľvek, kde sa to dá, pracovať. Vyjadril presvedčenie, že nemôže byť vo vyhláške daná podmienka, že sa bude brať ohľad na to, že tu je chránené pracovisko, a tu nie je. Následne zaujal stanovisko k informácii týkajúcej sa kompetencií jednotlivých ministerstiev. Nevidí dôvod, prečo by pre budúce stavby divadiel, kín, športovísk a pod. nemohla byť jednotná vyhláška, ktorá môže byť v inom predpise podrobnejšie upresnená. Osoby so zdravotným postihnutím predstavujú okolo 15 % populácie. Zdôraznil, že v spomínaných pracovných skupinách nie je ani jeden zástupca tejto skupiny obyvateľstva ani žiadna organizácia. Sú tam profesionálne organizácie, stavebníci, ktorým posudzuje projekty a vyjadruje sa k nim Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR. Považuje to za zanedbávanie tejto skupiny obyvateľstva, pretože viackrát písomne požiadali rezort dopravy o prizvanie odborníkov – zástupcov osôb so zdravotným postihnutím do pracovných skupín. Nestalo sa tak a znova zopakoval požiadavku vo veci členstva v pracovných skupinách, aby sa týmto spôsobom predišlo zasielaniu a vyhodnocovaniu množstva zásadných pripomienok. Je potrebné brať do úvahy skutočnosti, ktoré sú uvedené v Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím a v Dohovore o právach osôb so zdravotným postihnutím. Uviedol, že Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja má s Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR veľmi dobré skúsenosti. Spomenul uplatnenie nariadenia 181 z roku 2001/11 o autobusovej doprave, kde Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR pre rezort dopravy vypracovávala manuál pre školenia, o ktorý je záujem aj v zahraničí; bol vyžiadaný Českou republikou

a Slovinskom. Vyslovil presvedčenie, že hlas osôb so zdravotným postihnutím by mali vziať do úvahy, pretože ak sa niečo tvorí, tak sú tu aj koncoví užívatelia a odberatelia a nielen tí, ktorí rozhodujú, čo sa bude stavať, a ktorí na tom zarábajú, pretože stavbu vykonávajú.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - požiadal riaditeľku Odboru štátnej stavebnej správy Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR o zaujatie stanoviska, či považuje za problém, aby boli prizvaní do pracovnej skupiny aj odborníci z organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ktorí by vyjadrovali požiadavky.

Viera Rajprichová, riaditeľka odboru štátnej stavebnej správy, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - vyjadrila sa, že nevidí v tom žiaden problém. Následne informovala, že gro tejto problematiky je práve vo vyhláškach a rezort dopravy je otvorený spolupráci. Uviedla, že uvíta ponúkané skúsenosti a bude očakávať návrhy.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - navrhol nasledovné znenie uznesenia: Výbor berie na vedomie informáciu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja o stave prípravy nového stavebného zákona a odporúča, aby do pracovných skupín Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR na dopracovanie zákona ako aj nových vyhlášok, boli prizvaní odborníci z organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 38 zo dňa 28. januára 2014

6. Rôzne

Nominácia do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - prítomných informovala, že zastupuje Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím vo Výbore pre výskum vzdelávania a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Následne požiadala o uvoľnenie z uvedenej funkcie z dôvodu pracovného vyťaženia a požiadala členov Výboru, aby nominovali nového zástupcu Výboru do Výboru pre výskum vzdelávania a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Všetkým poďakovala za prejavenu dôveru. Navrhla, aby Výbor do funkcie nominoval Ľubicu Vyberalovú, ktorá sa venuje oblasti ľudských práv, je členkou Koordinačnej skupiny pre prípravu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR a ako členka odbornej pracovnej skupiny pre prípravu a finalizáciu časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR týkajúcej sa práv osôb so zdravotným postihnutím sa podieľala na tvorbe Východiskového materiálu za oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím k stratégii.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o odstúpení Ivety Mišovej z postu zástupkyne vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania a schválil nomináciu Ľubice Vyberalovej, ako zástupkyne Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 39 zo dňa 28. januára 2014

▪ **Informácia k procesu deinštitucionalizácie v SR**

- **Informácia o plnení opatrení Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR za rok 2013**

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informovala, že informáciu o plnení opatrení Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR za rok 2013 (ďalej len „Stratégia deinštitucionalizácie“) vláda SR zobrala na vedomie na svojom rokovaní dňa 15. januára 2014. Uviedla, že každoročne vyplýva pre ministra práce, sociálnych vecí a rodiny do 31. decembra predložiť vláde SR informáciu o plnení opatrení vyplývajúcich zo Stratégie deinštitucionalizácie, ktorá bola schválená v novembri 2011. Informácia stručne sumarizuje šesť opatrení, ktoré vyplývajú pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo Stratégie deinštitucionalizácie a sumarizuje ich tak, ako boli plnené v roku 2013. Ďalšie opatrenia a úlohy vyplývajúce zo stratégie budú realizované v roku 2014. Je otvorená cesta na prehodnotenie stratégie ako takej a potreby jej aktualizácie, v nadväznosti na navrhované ex ante kondicionality pre nové programové obdobie.

- **Národný projekt „Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb“**

Alena Bašistová, generálna riaditeľka, Fond sociálneho rozvoja (ďalej len „FSR“) - uviedla, že Fond sociálneho rozvoja je implementačná agentúra a pri implementácii národného projektu veľmi úzko spolupracuje so sekciou sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá je odborným garantom a vstupuje do niektorých procesov vo veľmi úzkej spolupráci s FSR. Druhá sekcia, ktorá dôrazne vstupuje do týchto procesov, je sekcia riadenia európskych sociálnych fondov. Akákoľvek zmena alebo akékoľvek dianie v procesoch na tomto národnom projekte musí byť konzultované s oboma sekciami. Momentálny stav na národnom projekte (mimo Bratislavského samosprávneho kraja) je taký, že jednotlivé vyššie územné celky nominovali šesť zariadení a Banskobystrický kraj požiadal o nomináciu ďalšieho zariadenia v Ladomerskej Vieske, pričom odborná sekcia sociálnej a rodinnej politiky zaujala pozitívne stanovisko, aj k projektu, ktorý bol predložený do regionálneho operačného programu. Momentálne prebiehajú výberové konania a počiatočné problémy, ktoré boli na začiatku diskusie s pôvodnými partnermi boli odobrené aj zástupcami európskej komisie na júnovom stretnutí monitorovacieho výboru a na výročnom stretnutí, ktorý sa uskutočnil v novembri 2013. Odpočtovali aj jednotlivé kroky a situácia je taká, že majú viacero pozícií, na ktoré musia byť vyhlásené výberové konania, kde je prizývaná aj sekcia sociálnej a rodinnej politiky. Pozície v rámci národného projektu sú obsadzované či už expertmi, špecialistami, lokálnymi konzultantmi, lektormi, alebo ďalšími odborníkmi, ako sú supervízori a pod. Tento proces je samozrejme zdĺhavejší. Následne informovala ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR, že vzhľadom na pripravené spájanie sa jednotlivých sprostredkovateľských orgánov pre operačný program boli momentálne pozastavené akékoľvek výberové konania. Aby bol zabezpečený plynulý chod tohto národného projektu aj mnohých ďalších, tak je potrebné, aby sa pokračovalo vo výberových konaniach z dôvodu vykonávania či už hlavných alebo pomocných aktivít. Následne informovala, že nemajú experta na oblasť bezbariérovosti a prítomných vyzvala, aby sa v prípade záujmu prihlásili do výberového konania. Požiadala ministra o udelenie výnimky v pokračovaní výberových konaní, o ktorú požiadali aj vedúceho služobného úradu rezortu práce.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - poďakoval za informácie a poznamenal, že o tejto požiadavke nebol zatiaľ informovaný, ale vyjadril sa, že podporí túto myšlienku, pretože žiadne organizačné zmeny nemôžu ovplyvniť chod a rozpracované procesy.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím- v rámci diskusie uviedla, že pri porovnaní plnení opatrení č. 4 a č. 5 stratégie deinštitucionalizácie ju prekvapilo, že v rámci realizácie opatrenia č. 4, ktoré sa týka sociálnych služieb prebiehajú výberové konania, nikde sa v projekte neposunuli a naopak pri plnení opatrenia č. 5 je možné vidieť konkrétne plnené úlohy, konkrétne dokumenty, aj príručku o syndróme CAN, resp. vytvorenie inovatívneho modelu manažmentu sanácie rodiny, kde je možné vidieť konkrétne výstupy, z projektu. Je zaskočená, že keď obidva projekty sa spustili v rovnakom čase (v marci 2013), prečo FSR nevykazuje žiadny výstup, ale ústredie už minimálne tri výstupy. Informovala sa, či FSR v rámci plnenia opatrenia č. 4 okrem výberových konaní za obdobie od marca 2013 do decembra 2013 uskutočnil aj iné kroky v predmetnej veci.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím – v súvislosti s opatrením č. 1 ocenila zmeny, ktoré boli prijaté v novele zákona o sociálnych službách a to tie, ktoré napomáhajú celému procesu deinštitucionalizácie. Privítala by, keby sa podarilo dosiahnuť viac zmien, ale uvedomuje si, že to je ťažký proces. Poďakovala sa za dosiahnuté. V súvislosti s opatrením č. 4 sa informovala, kedy by bolo možné očakávať zverejnenie nových výziev na pozície odborníkov, pretože spolupracujú s ľuďmi, o ktorých si myslia, že by vedeli vzdelávať zamestnancov, aj klientov zariadení sociálnych služieb. V súvislosti s prípravou zasadnutia riadiaceho výboru národného projektu požiadala o informáciu, či je známy časový rámec.

Alena Bašistová, generálna riaditeľka, Fond sociálneho rozvoja – informovala, že projekt je nastavený tak, že závisí od hlavného metodika, ktorý je nominantom sekcie sociálnej a rodinnej politiky a na 134 dohodároch, pri ktorých musia prebiehať výberové konania. Minimálne ich musí byť 90. Viaceré pozície môže vykonávať jeden človek, ktorý môže byť aj lektorom, špecialistom, atď. Problém nastal, keď prvý hlavný metodik v skúšobnej dobe odmietol pracovnú pozíciu a FSR musel opakovane žiadať sekciu sociálnej a rodinnej politiky o nomináciu ďalšieho člena. Pôvodní partneri, ktorí boli v pôvodnom projekte, sa prihlásili na výberové konania a následne z výberových konaní odstúpili. Do toho vstúpila Európska komisia, ktorá požiadala sekciu riadenia ESF, aby všetky procesy preverila, procesy boli v poriadku. Omeškali sa o dva až tri mesiace, následne museli žiadať sekciu európskych sociálnych fondov o rôzne zmeny, ktoré taktiež trvajú istý čas. Po doručení stanoviska museli opätovne vyhlasovať výberové konania, kde prizývali a stále prizývajú aj odborníkov zo sekcie sociálnej a rodinnej politiky z dôvodu odbornej garancie. Zopakovala, že FSR implementuje to, čo bolo vytvorené a musia dodržiavať postupy, ktoré majú buď kontrolný, alebo iný mechanizmus. Zdôraznila, že vynakladajú maximálne úsilie.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím-informovala sa, či nehrozí, že finančné prostriedky nebudú poskytnuté z dôvodu omeškania sa a či sú známe časové hranice dokedy by sa mal zrealizovať pilotný projekt.

Alena Bašistová, generálna riaditeľka, Fond sociálneho rozvoja - FSR realizuje okrem tohto projektu ešte ďalšie štyri národné projekty. Pokiaľ bude udelená výnimka a plynulo sa bude pokračovať v procesoch, tak by nemala byť ohrozená realizácia projektu.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o plnení opatrení Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR za rok 2013 a informáciu o Národnom projekte „Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb“ a požiadal, aby bol výbor pravidelne oboznamovaný o stave implementácie národného projektu.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 40 zo dňa 28. januára 2014

▪ **Informácia o uplatnení princípov prístupnosti a rovnakého zaobchádzania v pripravovaných operačných programoch**

Oľga Pietruchová, riaditeľka odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informovala, že v súčasnosti je v medzirezortnom pripomienkovom konaní Návrh Partnerskej dohody SR na roky 2014 - 2020 a verejnosť má možnosť k materiálu zasielať pripomienky. Za pozitívne v tomto programovom období považuje to, že od začiatku prípravy partnerskej dohody a prípravy operačných programov systému riadenia sa zaoberajú horizontálnymi princípmi. Vysvetlila, že v súčasnom dobiehajúcim programovom období boli ex ante princípy pridané. Ďalej uviedla, že vo vzťahu k zdravotnému postihnutiu alebo prístupnosti univerzálneho dizajnu, v novom programovom období sú tri rozmery plnenia: v prvom rade je to plnenie ex ante kondicionalít, kde zdravotné postihnutie je jednou zo všeobecných podmienok pre čerpanie štrukturálnych fondov. Pri definovaní plnenia ex ante kondicionalít úzko spolupracujú so sekciou sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Druhým rozmerom je tvorba jednotlivých operačných programov, kde majú byť zahrnuté špecifické opatrenia, okrem iného aj pre univerzálny dizajn alebo prístupnosť prostredia, kde z hľadiska zástupcov a zástupkyň občianskej spoločnosti je možnosť kontaktovať riadiace orgány a oni v medziach metodického pokynu centrálného koordinačného orgánu majú prizývať aj do pracovných skupín zástupcov občianskej spoločnosti a odbornej verejnosti. Tretím rozmerom je uplatňovanie horizontálnych princípov pre budúce programové obdobie. Zadefinované sú tri horizontálne princípy: 1. trvalá udržateľnosť, 2. horizontálny princíp rovnosť príležitostí a nediskriminácia a 3. horizontálny princíp rovnosť mužov a žien. Z hľadiska otázky zdravotného postihnutia je horizontálny princíp rovnosti príležitostí a nediskriminácie najrelevantnejší. Uviedla, že pri vytváraní základných princípov, kedy boli zadefinované ciele horizontálneho princípu v závislosti od fondov komunikovala s niektorými zástupcami osôb so zdravotným postihnutím. Informovala, že pre Európsky sociálny fond je základným cieľom zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce a príprave naň a pre programy z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je to zabezpečiť rovnosť príležitostí v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb. V nadväznosti na tieto ciele by mali byť na úrovni operačných programov zadefinované špecifické ciele a podporné aktivity, ktoré musia reflektovať potreby znevýhodnených skupín na trhu práce, alebo aj v prístupe k infraštruktúre. Čo sa týka novín pre nové programové obdobie, posilnilo sa uplatňovanie horizontálnych princípov v tom zmysle, že projekty, ktoré nebudú napríklad z hľadiska zdravotného postihnutia dodržiavať univerzálny dizajn, alebo nebudú zabezpečovať prístupnosť, by nemali byť vôbec schválené. V rámci hodnotenia projektov v súčasnosti je to tak, že projekt môže dostať nula až štyri body aj keď projekt nenaplní tieto princípy; napriek tomu bodovaním iných kritérií môže získať dostatočný počet bodov. V budúcom programovom období by nemalo dochádzať k tomu, aby projekty, ktoré napríklad nezabezpečia prístupnosť, boli vôbec schválené. Čo sa týka budúcnosti, monitorovacie správy do budúcnosti by mali popisovať aj konkrétne aktivity, pretože momentálne je to iba na úrovni indikátorov, z ktorých sa ale nedá vyčítať, čo konkrétne sa na úrovni projektu udeje. Európska komisia postúp odsúhlasila a Európska

komisia ho aj privítala. Pevne verí, že budúce programové obdobie bude z hľadiska uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím oveľa prínosnejším ako súčasné obdobie. Na záver ponúkla možnosť prizvania troch zástupcov osôb so zdravotným postihnutím do pracovnej skupiny pre horizontálnu prioritu rovnosť príležitostí, ktorú budú pre nové programové obdobie rozširovať. Požiadala tajomníčku Výboru reflektovať záujem o účasť v pracovnej skupine.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - ocenil poskytnuté informácie. Uviedol, že sa oboznámil s Návrhom Partnerskej dohody SR na roky 2014 - 2020, ktorý je v pripomienkovom konaní a informoval, že v porovnaní s minulosťou je problematika zdravotného postihnutia v materiáli veľmi rozsiahlo obsiahnutá. V súvislosti so stavebnou prístupnosťou sa citujú aj existujúce vyhlášky, budúci stavebný zákon a jeho príslušné vyhlášky. Považuje za potrebné viac citovať aj našu národnú legislatívu v oblasti prístupnosti informácií, pretože je málo rešpektovaná a častou výhovorkou pre nerešpektovanie je, že to súvisí so štandardami pre informačné systémy verejnej správy. V súvislosti s prístupnosťou informácií uviedol, že prístupnosť sa vzťahuje na základné a stredné školy, ktoré sú zriaďované verejnou správou, teda samosprávou a nevzťahuje sa na súkromné školy a takisto sa nevzťahuje na vysoké školy, ktoré sú zriaďované zo zákona, ale nie sú zriaďované verejnou správou. Mnohí dobre vidiaci, alebo ľudia bez hendikepu a bez zdravotného postihnutia majú problémy často práve s vysokoškolskými systémami. Bolo by vhodné, pokiaľ akýkoľvek projekt nespĺňa našu legislatívu v oblasti sprístupnenia informácií, resp. prostredia, mal by byť diskvalifikovaný, lebo je financovaný z verejných prostriedkov, napriek tomu, že legislatíva v oblasti sprístupňovania informácií sa vzťahuje v súčasnosti na verejnú správu a nimi zriaďované inštitúcie. Ďalej upozornil na skutočnosť, že v partnerskej dohode sa často stretáva s pojmom znevýhodnené skupiny alebo osoby. Tento pojem je v rôznych zákonoch rôzne definovaný. Pojem by mal byť zadefinovaný presnejšie, aby nedochádzalo k subjektívnym výkladom v budúcnosti, ktoré by mohli vytvárať problémy.

Oľga Pietruchová, riaditeľka odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - upresnila, že čo sa týka čerpania štrukturálnych fondov, tam sa nerozoznáva, či ide o súkromnú sféru, alebo verejnú sféru. Zdôraznila, že všetky projekty pre budúce programové obdobie musia napĺňať túto podmienku. V tomto programovom období v rámci operačného programu Informačná spoločnosť, na základe pripomienok bolo zakotvené uplatňovanie toho štandardu medzi technické požiadavky, ktoré projekty musia napĺňať. Štrukturálne fondy sa týkajú všetkých projektov bez rozdielu, z ktorého sektora sú.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o uplatnení princípov prístupnosti a rovnakého zaobchádzania v pripravovaných operačných programoch a odporučil nominovať troch zástupcov z organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím do pracovnej skupiny pre horizontálnu prioritu rovnosť príležitostí v termíne do 15. februára 2014.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 41 zo dňa 28. januára 2014

▪ **Informácia o stave prípravy návrhu zákona o verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím a verejnej ochrane práv dieťaťa**

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – prítomných informovala, že za účelom prípravy návrhu zákona

o verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím a verejnej ochrane práv dieťaťa bola zriadená pracovná skupina, ktorá je zložená zo zástupcov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím. Pracovná skupina sa zaoberala predovšetkým otázkou, či už právnej formy postavenia pôsobnosti úradu komisára, ako sme pracovne nazvali inštitúciu, ktorá by sa verejnou ochranou práv osôb so zdravotným postihnutím a verejnou ochranou práv detí mala zaoberať. Jednou z dôležitých otázok, ktoré boli riešené je otázka možnosti obrátiť sa priamo na komisára zo strany detí alebo osôb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony. V súčasnosti sa formulujú konkrétne ustanovenia. Vzhľadom na charakter návrhu a celkovú zložitosť samotných vecných riešení je možné očakávať, že jeho prvé ucelené paragrafové znenie bude k dispozícii v prvej polovici roku 2014.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o stave prípravy návrhu zákona o verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím a verejnej ochrane práv dieťaťa.

▪ **Informácia o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.**

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informoval, že v súčasnosti sa Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaoberá analýzou pripomienok k zákonu, ktoré má zozbierané zo strany Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, ako aj zo všetkých Úradov práce sociálnych vecí a rodiny. Predpokladá, že do konca februára 2014 zriadia pracovnú skupinu zo zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím tak, aby rešpektovali aj čl. 4 ods. 3 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, podľa ktorého už pri samotnej tvorbe návrhu opatrení, ktoré sa týkajú osôb so zdravotným postihnutím, majú povinnosť spolupracovať s reprezentatívnymi organizáciami týchto osôb. Poznamenal, že nevie presne odhadnúť termín, nakoľko materiály pripravované takýmto transparentným spôsobom si vyžadujú oveľa dlhší čas na prípravu.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím - požiadala o informáciu, čoho by sa mala týkať novela zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – informoval, že majú zámer vstúpiť do oblasti osobnej asistencie, peňažného príspevku na opatrovanie, majú zámer zamedziť zneužívaniu niektorých pomôcok, precizovať aj oblasť osobnej asistencie a v rámci nej poskytovanie služieb pre osoby so sluchovým postihnutím.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím - v súvislosti s problematikou osôb so sluchovým postihnutím zdôraznila, že by privítala, keby Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR otvorilo verejnú diskusiu k tlmočnickej službe a osobnej asistencii na úkon tlmočenia.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny – upozornila, že téma opatrovania a téma riešenia odkázanosti na pomoc inej osoby je horizontálna agenda, ako pre oblasť

sociálnych služieb, tak pre oblasť peňažných príspevkov, konkrétne peňažného príspevku za opatrovanie a z toho dôvodu by bolo vhodné zosúladiť procedúry.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

▪ **Informácia o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o sociálnej práci**

Ivana Mrázková, riaditeľka odboru stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - uviedla, že informácia o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o sociálnej práci na rokovanie Výboru predkladaná v ústnej podobe z dôvodu, že návrh zákona je v pomerne vysokom štádiu legislatívneho procesu – aktuálne je po medzirezortnom pripomienkovom konaní. Zdôraznila, že návrh zákona je pripravovaný z dôvodu absolútnej absencie podmienok výkonu sociálnej práce v praxi. Doteraz bola snaha riešiť podmienky výkonu sociálnej práce v osobitných právnych predpisoch rôznymi špeciálnymi úpravami kvalifikačných predpokladov, ale tento spôsob sa ukázal ako nepraktický. Myslí si, že profesia sociálnej práce si naozaj zaslúži samostatnú právnu úpravu a takisto, je potrebné, aby boli zdôraznené a otvorené podmienky na všetky atribúty, ktoré v každej etablovanej profesii jednoducho prináležia. Preto je súčasťou návrhu zákona úprava odbornej spôsobilosti, ktorá sa skladá z kvalifikačných predpokladov, osobitných kvalifikačných predpokladov a tiež aj sústavného vzdelávania, čo v oblasti sociálnej práce veľmi chýba. Ďalšou dôležitou vecou je výkon samostatnej praxe. V dnešnej dobe nie je možné vykonávať sociálnu prácu ako samostatnú prax. Nepredpokladá, že sa dá sociálna práca robiť na živnosť, ale vie si predstaviť, vzhľadom na to, že zastrešujú zároveň aj jednotlivé úseky výkonu v teréne, že napríklad sanáciu rodín, alebo aj sociálno - rozsudkové činnosti, by mohli sociálni pracovníci vykonávať ako výkon samostatnej praxe. Je to vec, pre ktorú teraz vytvárajú právne podmienky v zákone, ale etablovanie týchto inštitútov bude plánované postupne. Ďalšou záležitosťou, ktorú upravuje návrh zákona, okrem profesijných titulov a podobných záležitostí, je to, čo profesii sociálnej práce chýba, a to je profesijná organizácia. Prax sa dlho nevedela vysporiadať s touto otázkou. Dalo sa predpokladať, že sociálni pracovníci si sami zriadia, budú regulovať svoje vlastné povolanie, ale nebolo tomu tak, neosvedčilo sa to a z toho dôvodu je potrebné sociálnej práci pomôcť a pomôcť v kombinácii s utvorením právnych podmienok na výkon sociálnej práce a utvorením podmienok aj na samostatné spravovanie svojej vlastnej profesie. Navrhujú, aby bola zriadená komora sociálnych pracovníkov a odborných asistentov sociálnej práce. Komore navrhujú zveriť rôzne, veľmi dôležité kompetencie a to napríklad uznávanie dokladov, vydávanie povolení na výkon samostatnej praxe, ale za veľmi jasných a veľmi striktných zákonných úprav. Návrh zákona vzhľadom na to, že je to skutočne ojedinelý zákon, a niet sa ani veľmi kde inšpirovať v blízkom susedstve v zahraničí, bol predmetom verejnej odbornej diskusie - mali približne 70 reakcií. Prevažná väčšina reakcií bola pozitívna, ale našli sa samozrejme aj negatívne. V rámci verejnej odbornej diskusie, boli poznatky, námety, návrhy prekonzultované aj s Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR, ktorá veľmi hájila otázky odbornej spôsobilosti, diskutovali aj o formulovaní konkrétnych podmienok. Zákon okrem iného utvára podmienky na špecializácie v sociálnej práci. V rámci vonkajšej sociálnej odbornej diskusie mnohí ľudia pochopili, že špecializácia ako keby mala nadväzovať vždy automaticky za vysokoškolským štúdiom sociálnej práce. Vzhľadom na to, že tomu tak nie je, bolo uvedené preformulované tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, že len niektoré úseky výkonu sociálnej práce si vyžadujú špecializáciu. Verejnú odbornú diskusiu uzavreli koncom októbra 2013, všetky podnety

spracovali do návrhu zákona, ktorý bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, ktoré bolo ukončené začiatkom decembra 2013. Informovala, že mali doručených 190 pripomienok, z toho 36 bolo zásadných a s výnimkou jednej pripomienky všetky pripomienky a rozpory boli odstránené. Pripomienky smerovali väčšinou k orgánom komory, alebo napríklad k celému chodu komory, ale skôr to boli dobré rady, ako návrh zákona vylepšiť. V tomto období je návrh zákona vo finálnom štádiu zapracovania pripomienok z medzirezortného pripomienkového konania a návrh zákona je pripravený na ďalší legislatívny proces. Informovala, že návrh dospel k výrazným zmenám. Na záver uviedla, že všetky ustanovenia o komore by mali byť účinné v septembri 2015. Ustanovenia o špecializáciách a nariadenie by mali byť hotové k 1. januáru 2016, výkon samostatnej praxe v polovici októbra 2015 a základné ustanovenia k 1. januáru 2015.

Ivan Štubňa, zástupca skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania – informoval sa, aký bol podnet na tvorbu takejto legislatívy a či niekde inde vo svete existuje komora sociálnych pracovníkov. Ďalej položil otázku, či si predkladatelia tejto legislatívy uvedomujú, že školy, produkujú ročne stovky absolventov sociálnej práce, ale so zdravotne postihnutými ľuďmi nemá priamo kto pracovať.

Ivana Mrázková, riaditeľka odboru stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - uviedla, že komora je u nás zaužívaný pojem, je bežná vo všetkých krajinách, dokonca v dvoch tretinách Európskej únie majú profesné organizácie, ktoré si strážia profesiu. Členstvo v komore je dobrovoľné. Komora nebude rozhodovať o tom, kto je alebo nie je sociálny pracovník. Vyjadrila súhlas s tým, že ročne opúšťajú vysoké školy enormné množstvá absolventov sociálnej práce. Základná filozofia zákona je taká, aby bolo povedané, kto je sociálny pracovník. Sociálny pracovník je ten, kto vyštudoval sociálnu prácu a vykonáva ju v praxi. Podotkla, že členstvo v komore je dobrovoľné, s výnimkou tých, ktorí budú vykonávať výkon samostatnej praxe. V takomto prípade to bude povinné, pretože tam bude komora dohliadať na výkon samostatnej praxe, čo nepovažuje za nič neštandardné.

Ivan Štubňa, zástupca skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania – požiadal o upresnenie, či bude komora stavovská alebo profesná.

Ivana Mrázková, riaditeľka odboru stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR- uviedla, že pôjde o profesnú komoru. Informovala o troch základných okruhoch činnosti komory, ktoré sú najrozhodujúcejšie pre komoru. Po prvé: uznávanie dokladov týkajúcich sa špecializácií. Upozornila, že nie dokladov vysokoškolského štúdia, to porovnáva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Druhou vecou budú povolenia na výkon samostatnej praxe, pretože by malo byť jasne a veľmi presne stanovené, za akých podmienok bude možné takéto povolenie poskytnúť. Treťou záležitosťou (vnútornou záležitosťou komory) bude rozhodovanie o disciplinárnych opatreniach, alebo podobne ale to len smerom k členom komory. Členstvo bude dobrovoľné.

Ivan Štubňa, zástupca skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania – vyjadril sa, že ak má byť komora zriadená, tak smerom k profesii.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - ako vysokoškolská učiteľka v tomto odbore a majúca aj skúsenosti, ako sa narába s profesiou a odborom sociálna práca v zahraničí si myslí, že môžu mať na zasadnutí nekonečnú rozpravu o tejto otázke, ale iste sa nájdu takí ľudia, ktorí povedia, že to nie je potrebné, majú v povedomí otázku, koľko ľudí

absolvuje odbor sociálna práca každý rok, ako sa generuje extenzívne množstvo univerzitných a iných vysokoškolských pracovísk, ktoré pôsobia v tejto oblasti atď. Uviedla, že sociálny pracovník/pracovníčka je dnes niekto, za koho sa pasuje každý, kto pôsobí v pomáhajúcich disciplínach bez ohľadu na splnenie kvalifikačných predpokladov. V časti kvalifikačné predpoklady zákona o sociálnych službách máme dnes legislatívne upravených minimálne 15 odborných činností a aktivít, pri ktorých by sme z laického hľadiska mohli povedať, že každý, kto pôsobí v tej aktivite, vrátane opatrovateľa/opatrovateľky, robí sociálnu prácu. V praxi sa bežne stretávame s vyjadreniami: „robím sociálnu prácu - opatrujem ľudí“. Tomuto by sme sa mali jednoznačne vyhnúť a to aj cestou, že jednoznačne v právnej úprave povieme, kto je to sociálny pracovník/pracovníčka, aké kvalifikačné, etické, profesné a iné predpoklady musí napĺňať a aké sú hraničné vzťahy k iným odborným činnostiam. Domnieva sa (nielen preto, že je univerzitná učiteľka aj v tomto odbore), že nastal čas aj na Slovensku, aby sme aj takýmto nedorozumeniam a poškodeniam pre profesiu sociálna práca zabránili.

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - uviedla, že prípravu návrhu zákona o sociálnej práci považuje za celkom logické vyústenie vývoja vedy, vedného študijného odboru sociálnej práce na Slovensku. Možno na podporu toho, prečo sa zákon tvorí a prečo je taký, aký je uviedla, že na jeho tvorbe sa veľmi iniciatívne podieľali zástupcovia Asociácie vzdelávateľov v sociálnej práci v SR, ktorí naopak vysoko pozitívne hodnotia prácu a prípravu takéhoto návrhu zákona. Nie celkom zdieľa názor, že by malo byť uvedené škodlivé, skôr si myslí, že je to veci prospešné. V nemalej miere treba vychádzať aj z toho, že táto úloha je súčasťou programového vyhlásenia Vlády SR na toto volebné obdobie.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím – uviedol, že prospešnosť zákona o sociálnej práci vidí aj v tom, že je potrebné zdvihnúť morálny profil sociálneho pracovníka a druhý rozmer, ktorý vidí v prospešnosti je ďalšie vzdelávania sociálnych pracovníkov, ktoré je veľmi potrebné.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o aktuálnom stave prípravných prác návrhu zákona o sociálnej práci.

▪ **Informácie o národnom projekte - Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí**

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - projekt sa týka osôb so zdravotným postihnutím a aj klientely úradov práce, sociálnych vecí a rodiny ako takej: detí, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré poberajú dávky - či už štátne sociálne dávky, alebo dávky pomoci v hmotnej núdzi. V zásade ide o vytvorenie 402 nových, špecifických miest na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré sa budú cielene zaoberať klientmi s dôrazom na sociálnu prácu a rozvoj sociálnej práce v prirodzenom prostredí týchto klientov. Pre úsek dávok, do ktorých spadajú aj peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a posudkové činnosti, je plánovaných 258 zamestnancov a to spolu vrátane oddelení štátnych dávok a pomoci v hmotnej núdzi. Medzi hlavné aktivity, ktoré považuje za potrebné uviesť, je rozvoj sociálnej práce s klientmi v ich prirodzenom prostredí a otázka vzdelávania.

Bruno Konečný, Združenie miest a obcí Slovenska - keďže ide o pilotnú podporu zvyšovania efektivity poskytovania dávok, absentuje tu moment samosprávy a kooperácie štátnej správy a samosprávy u tohto pilotného projektu. Vyjadril presvedčenie, že opatrenia štátnej správy a samosprávy by sa mali efektívne dopĺňať a riadiť rovnakými pravidlami hry, aby mali rovnakú poznatkovú, vedomostnú bázu, aby kooperácia bola čo najefektívnejšia.

Milan Tomka, riaditeľ odboru prípravy národných projektov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - priestor pre spoluprácu úradu práce a samosprávy nie je vylúčený ani v tomto projekte. Nie je explicitne zachytený, ale je súčasťou výkonu agendy úradov práce a v tomto momente posilňujú práve prostredníctvom projektu výkon terénnej práce, ktorá je poddimenzovaná.

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – pre rozvoj terénnej sociálnej práce je spolupráca so samosprávou dôležitá. V obsahu pracovnej činnosti zamestnancov úradov práce, je aj spolupráca s osobitným príjemcom, čo už je priamo na určitý typ dávok naformulovaný rozsah spolupráce, pretože osobitným príjemcom, býva spravidla vo väčšine prípadov obec. Taktiež rozvoj terénnej sociálnej práce nie je celkom možné vidieť bez spolupráce so samosprávou. Zdôraznila, že to budú kolegovia, ktorí budú pracovať v teréne, v prirodzenom prostredí klientov. Informovala o skúsenosti súvisiacej s iným projektom, v rámci ktorého majú 92 rodinných asistentov, ktorí sú v teréne na úseku sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately a efekt je viditeľný.

Bruno Konečný, Združenie miest a obcí Slovenska - ako člen riadiaceho výboru Terénna sociálna práca v obciach uviedol, že vždy je priestor na zlepšovanie, na modifikáciu a prispôsobovanie sa tej najlepšej praxi, čo sa nie vždy darí v niektorých projektoch, hlavne z pohľadu metodiky. Niekedy sú to praktické problémy, ktoré je potrebné priebežne riešiť a je potrebné na ne flexibilne reagovať. Vyjadril potešenie v súvislosti s budúcou spolupracou.

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - je predpoklad, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR bude aj v budúcnosti predkladať projekty Združeniu miest a obcí Slovenska a hlavne v novom programovom období minimálne na informáciu v určitých prípadoch, aj z hľadiska napĺňania ustanovenia čl. 4, ods. 3 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ešte v štádiu ich prípravy.

Anna Šmehilová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím - ocenila národný projekt „Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí“ hlavne z dôvodu, že je naozaj nedostatok sociálnych pracovníkov v teréne a sociálnoprávna ochrana a kuratela z toho dôvodu pokrívajú.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o národnom projekte – „Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí“ a požiadal, aby bol výbor pravidelne oboznamovaný o stave implementácie národného projektu.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 42 zo dňa 28. januára 2014

▪ **informácia o probléme súvisiacom s krátením príspevkov na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny**

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím – informoval, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny si podľa jeho názoru mylne vysvetľuje usmernenie Riadiaceho orgánu N3/2007 v aktuálnom znení, kde sa hovorí o tom, že výdavok nie je oprávnený, ak sa časovo a vecne prekrýva s iným výdavkom, alebo časovo a vecne sa prekrýva s príspevkom z iných štátnych alebo z iných verejných zdrojov. Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny si toto ustanovenie vysvetľuje v tom zmysle, že sa zakazuje kumulácia poskytovania príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti s inými príspevkami z verejných zdrojov. To znamená z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, vyšších územných celkov a obcí. V tejto veci sa obrátili na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odkiaľ bolo doručené krátke vysvetlenie. Dňa 15. januára 2014 zaslal predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR list štátnemu tajomníkovi rezortu práce Branislavovi Ondrušovi, v ktorom požiadal o stretnutie zástupcov Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pracovníkov Európskeho sociálneho fondu a Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom vyjasnenia si uvedeného problému.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - podporil zorganizovanie stretnutia na úrovni štátneho tajomníka za účelom doriešenia vzniknutej situácie.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o probléme súvisiacom s krátením príspevkov na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny.

Ján Richter, Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - prítomných požiadal o uvoľnenie z ďalšieho rokovania z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností. Zároveň všetkým poďakoval za konštruktívnu diskusiu a požiadal podpredsedu Výboru, aby následne viedol rokovanie.

▪ **Informácia o projekte, v rámci ktorého Železnice SR postupne umiestňujú vo vybraných železničných staniciach v rámci SR**

Ivan Sýkora, prezident Slovenskej humanitnej rady - informoval, že Železnice Slovenskej republiky zakúpili vyše 21 zdvíhacích plošín pre cestujúcich občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Po jednej zdvíhacej plošine budú mať k dispozícii na železničných staniciach: v Banskej Bystrici, Bratislave – Novom Meste, Bratislave – Petržalke, Devínskej Novej Vsi, Galante, Novom Meste nad Váhom, Piešťanoch, Prievidzi, vo Vrútkach, Leviciach, Podhájskej a v meste Humenné a po dvoch nových zdvíhacích plošinách budú mať v Bratislave na hlavnej stanici, Žiline, v Poprade – Tatry, Trnave a Košiciach. Ďalších 24 nových zdvíhacích plošín bude dodaných postupne, až po vykonaní stavebných úprav v železničnom koľajisku. Tenko krok významne uľahčí cestovanie vlakom najmä vozičkárom a odstráni komplikovanosť cestovania mnohým zdravotne ťažko postihnutým osobám.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím – poďakoval za dobrú správu a vyjadril z uvedeného potešenie, pretože tento problém sa riešil už mnoho rokov. Upozornil na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1371/2007 z 23. októbra 2007 o právach

a povinnostiach cestujúcich v železničnej doprave o železničnej doprave, ktoré práve hovorí aj o zabezpečení tejto úlohy. V zmysle nariadenia bola udelená výnimka Slovenskej železničnej spoločnosti, ktorá končí začiatkom decembra 2014, kde je výnimka z poskytovania služieb v železničných staniciach a vo vlakoch, čo sa samozrejme snažia plniť. Uvítal by, keby nebola výnimka predĺžená na ďalšie obdobie. Takéto opatrenia určite prispejú k tomu, aby doprava bola stále prístupnejšia.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu člena výboru o projekte, v rámci ktorého Železnice Slovenskej republiky postupne umiestňujú vo vybraných železničných staniciach v rámci Slovenskej republiky mobilné zdvíhacie plošiny.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny – prítomných informovala, že z prostriedkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola vydaná publikácia - „Sociálne služby zacielené na kvalitu“. V publikácii je zaujímavé to, že je vysvetlená a komentovaná celá novela zákona o sociálnych službách, účinná od januára 2014 a zároveň sa prvýkrát konceptualizuje otázka kvality v sociálnoprávnych službách a pomáha upresniť, že dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb nie je to isté, čo hodnotenie podmienok kvality v sociálnych službách, a nie je to isté, čo zavádzanie systémov manažérstva kvality v sociálnych službách. Publikácia „Sociálne služby zacielené na kvalitu“ je dostupná na stiahnutie na webovej stránke Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - prítomným poďakoval za účasť a za efektívne rokovanie a ukončil zasadnutie Výboru.

V Bratislave dňa 24. februára 2014

Zapísala:

Mária Homolová, v. r., tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Za správnosť:

Janka Divincová, v. r., riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Schválil:

Ján Richter, v. r., minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Príloha:

prezenčná listina